

# ԱԶԴԱՐԱՐ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ՔՈՒԷՅԹԻ ԵՒ ՇՐՋԱԿԱՅԻՑ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻՆ

P.O.Box: 8157, Salmiyeh 22052- Kuwait. Tel: 965-25614392, Fax: 965-25638312, e-mail: [prelacy@armenianprelacykw.org](mailto:prelacy@armenianprelacykw.org)

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, Թ. Տարի, Թիւ 413, Ուրբաթ, 01 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, 2017

ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ

## ՔՈՒԷՅԹԻ ՄԷՋ ՆՇՈՒԵՑԱԻ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԸ



Երկուշաբթի, 26 Նոյեմբերի երեկոյեան, Լիբանանի անկախութեան 74-րդ տարեդարձին առթիւ Քուէյթի մէջ Լիբանանի դեսպան՝ Մահըր Խայրի հովանաւորութեամբ տեղի ունեցաւ ընդունելութիւն մը Քուէյթի Շէրաթոն հիւրանոցէն ներս:

Տօնակատարութեան ներկայ էին շուրջ 400 հրաւիրեալներ, պետական ներկայացուցիչներ, դիւանագէտներ, որոնք հրաւիրուած էին նշելու Լիբանանի անկախութեան տօնը:

Տօնակատարութեան ներկայ էր նաեւ Լիբանանի Մշակոյթի նախարար Ղաթաս Խուրի:

Լիբանանի դեսպանը այս առթիւ արտասանեց յաւուր պատշաճի խօսք մը:

Կազմակերպուած սոյն յատուկ ընդունելութեան իր մասնակցութիւնը բերաւ Թեմիս Առաջնորդ Գերպ. Տ. Մասիս Ծ. Վրդ. Զօպուեանը, որուն կ'ընկերանար զաղութիս հոգեւոր հովիւ՝ Արժ. Տ. Արտակ Ա. Քինյ. Քէհեաեանը: Հայր Սուրբը շնորհաւորեց Լիբանանի դեսպանը, հիւրաբար Քուէյթ ժամանած Լիբանանի Մշակոյթի նախարարը եւ դեսպանատան անձնակազմը:

## ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՀԱՅՐ ՍՈՒՐԲԻՆ ՀԵՏ



Երկուշաբթի, 27 Նոյեմբեր 2017ին «Շիրակացի Ճեմարան» գիտակրթական համալիրի արտաքին հարցերու փոխ Տնօրէն՝ Տիկին Տաթևիկ Նալպանտեան, ընկերակցութեամբ Քուէյթի Ազգային Վարժարանի Տնօրէն՝ Տոքթ. Ներսէս Սարգիսեանի, հոգաբարձութեան Ատենապետ՝ պրն. Ֆիլիփ Փաթաթանեանի եւ Ուսումնական Խորհուրդի Ատենապետ՝ պրն. Եղիա Կարպուշեանի այցելութիւն մը տուաւ Քուէյթի եւ Շրջակայից Թեմի Առաջնորդ Գերայ. Տ. Մասիս Ծ. Վրդ. Զօպուլեանի, Քուէյթի Ազգային Առաջնորդարանէն ներս:

Հանդիպման ներկայ էր Ազգային Վարչութեան Ատենապետ՝ Պրն. Մունիր Դարբինեան: Խորհրդակցութեանց հիմնական առանցքը կազմեց Ք.Ա.Վարժարանի ծաւալած աշխատանքները եւ նախատեսուած յառաջիկայ ծրագիրները:

### ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ ՔՈՒԷՅԹԻ ՄԷՋ ՀՀ ԴԵՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ

«Շիրակացի Ճեմարան» գիտակրթական համալիրի արտաքին հարցերու փոխ Տնօրէն Տիկին Տաթևիկ Նալպանտեան Երեքշաբթի, 28 Նոյեմբեր 2017ին Քուէյթի Ազգային Վարժարանի Տնօրէնութեան, եւ Ուսումնական Խորհուրդի Ներկայացուցիչներու ընկերակցութեամբ հանդիպում մը ունեցաւ Քուէյթի մէջ ՀՀ Արտակարգ եւ լիազօր Դեսպան, Տիար Մանվել Բաղէյանին եւ ՀՀ Հիւպատոս Տիար Լեւոն Պետրոսեանի հետ: Հանդիպման նաեւ ներկայ էր Տիկին Լիլիթ Գալստյան-Բաղէյան:



Հանդիպման խորհրդակցութիւնները կեդրոնացան Ազգ. Վարժարանի ծաւալած գործունէութիւններուն եւ ապագայ հեռանկարներուն շուրջ:

### ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐՈՒ ԽՄԲԱԿԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ workshop



Կիրակի, 26 Դեկտեմբեր 2017ին, կէսօրէ ետք Քուէյթի Ազգային Վարժարանի ուսուցչական կազմը գործնական աշխատանքի ծրագիր մը կիրարեց ղեկավարութեամբ Շիրակացի գիտակրթական համալիրի միջազգային հարցերու փոխ Տնօրէն՝ Տիկին Տաթևիկ Նալպանտեանի:

Նալպանտեանի:

Օրուան հիմնական նիւթն էր՝ դասաւանդութեան մեթոտաբանութիւնը, ուր գործնական միջոցներով ներկայացուեցան դասական եւ արդի դասաւանդման մեթոտներու տարբերութիւնները , նոր տեսութիւնները եւ մարտահրաւերները:

## «ՇԻՐԱԿԱՑԻ ՃԵՄԱՐԱՆ»Ի ՇՈՒՆՉՈՎ

Տարեթիվի 21 Օգոստոսին՝ ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարարության հովանաւորութեամբ Հայաստանի «Շիրակացի Ճեմարան» Միջազգային Գիտակրթական համալիրի եւ Քուէյթի Ազգ. վարժարանին միջեւ ստորագրուեցաւ համագործակցութեան եւ բարեկամութեան յուշագիր: Նշեալ յուշագիրով կողմերը նախատեսած էին իրականացնել շարք մը ծրագիրներ, որոնք պիտի նպաստեն ուսուցիչներու վերապատրաստման, աշակերտներու ուսման մակարդակի բարելաման, և Վարժարանիս ուսումնական ծրագիրներու բարեփոխումին:



Ուստի նշեալ համաձայնագրի լոյսին տակ՝ Շաբաթ, 25 Նոյեմբեր 2017ին, «Շիրակացի»ի կողմէ Քուէյթ գործուղուեցաւ միջազգային հարցերու փոխ տնօրէն, PYP coordinator՝ Տիկին Տաթևիկ Նալպանտեան եւ իր անդրանիկ հանդիպումը ունեցաւ վարժարանիս ծնողներուն հետ:

Հանդիպման սկիզբը Վարժարանիս Տնօրէն Տոքթ. Ներսէս Մարգիսեան բարի գալուստի խօսքով մատնանշեց, որ զոյգ վարժարաններու գործակցութեան հիմնական նպատակը Ք.Ա.վարժարանի արդիական կրթական եւ ուսումնական չափորոշիչներու հետ քայլ պահելու հրամայականն է, յանուն մեր սերունդներու պայծառ ապագային:

Հանդիպումը սովորական ծնողական ժողովի բնոյթով չընթացաւ, այլ De Bono-ի 6 Thinking Hats-ի խմբակային աշխատանքի եղանակով, որու ընդմէջէն ծնողները կատարեցին ախտաճանաչումներ, քննարկումներ եւ առաջարկներ:



## ՀԱՅԿԱԿԱՆ

# Արմեն Ռուստամեան Ետմ-Էն Դուրս Գալու Մասին. «Կը Քննարկենք Հարց Մը, Որ Խաղէն Դուրս Է»

Չորեքշաբթի օր Ազգային ժողովի արտաքին յարաբերութիւններու մնայուն յանձնախումբին մէջ քննարկուեցաւ «Ելք» խմբակցութեան՝ Եւրասիական տնտեսական միութենէն (ԵՏՄ) Հայաստանի դուրս գալու առաջարկին Ազգային ժողովի նիստերու օրակարգ մտցնելու հարցը: ՀՅԴ-ի տեսակէտը ներկայացուց ՀՅԴ Բիւրոյի քաղաքական ներկայացուցիչ, Ազգային ժողովի ՀՅԴ խմբակցութեան ղեկավար Արմեն Ռուստամեան:

Պատգամաւորը նախ նշեց, որ այս հարցը այնքան քննարկուած է, որ բովանդակային վերլուծութիւններու կարիք չկայ, ապա անդրադարձաւ այն դրոյթին, որ մեր երկրի ընկերային-տնտեսական խնդիրները կը կապուին ԵՏՄ-ի անդամակցութեան հետ:

«Կապ չենք տեսներ մատնանշուող խնդիրներուն եւ Հայաստանի՝ ԵՏՄ-ի անդամակցութեան հետ: Պնդել, որ ընկերային-տնտեսական առումով Հայաստանը յետընթաց պիտի ապրի, ատիկա կապել ԵՏՄ-ի անդամակցութեան հետ, իրականութիւնը չ'արտայայտեր: Այո՛, խնդիրներ կան, բայց այդ խնդիրները ԵՏՄ-ի անդամակցութեան հետ կապ չունին», ըսաւ ան:

Ռուստամեան շեշտեց, որ Հայաստանի Հանրապետութիւնը կնքած է համաձայնագիր ե՛ւ ԵՏՄ-ի, ե՛ւ Եւրոպական Միութեան հետ, եւ այս պարագային այս նախագիծը յայտնուած է խաղէն դուրս վիճակի մէջ: «Մենք հիմա հարց մը կը քննարկենք, որ խաղէն դուրս է», ըսաւ ան:

Պատգամաւորին կարծիքով՝ եթէ եւրոպացի մասնագէտները հակասութիւն տեսնէին ԵՏՄ-ի հետ Հայաստանի անդամակցութեան մէջ, չէին յառաջաձգեր Համապարփակ համաձայնագրի ստորագրումը: «Եւրոպական Միութեան հետ 1200 էջոց համաձայնագիրին մէջ չեմ տեսած բնագաւառ մը, որուն անդրադարձ չէ կատարուած, եւ եթէ այդ ամէնը կը վերլուծեն եւրոպացի մասնագէտները ու հակասութիւն չեն տեսներ, մեզի կը մնայ օգտագործել այս նոր իրողութիւնը եւ ձեռք բերել մեր զարգացման համար նոր միջոցներ եւ առիթներ», ըսաւ ան:

Ռուստամեան ընդգծեց, որ Հայաստանը որդեգրած է խորհրդարանական համակարգի փորձը, որուն միջոցով սահմանած է հոլովոյթ մը, որ Եւրոպան որդեգրած է: «Իսկ քաղաքական համակարգը հիմնական գործօն է դէպի իրաւական, ժողովրդավարական երկիր, դէպի մարդու իրաւունքներու պաշտպանութիւն: Ատիկա Եւրոպական Միութիւնը գնահատած է՝ Հայաստանի Հանրապետութիւնը ճիշդ ուղղութեամբ կ'ընթանայ, Հայաստանի Հանրապետութիւնը շրջանին մէջ լաւագոյնս կ'առանձնանայ նաեւ այս շրջագիծին մէջ», եզրափակեց ան:

## Հայ Դատի Յանձնախումբը Կը Դատապարտէ «Թեւալ»-ի Հիմնադիրին Թուրքիա Այցելութիւնը

Ամերիկայի Հայ դատի յանձնախումբը դատապարտած է ելեկտրական շարժակներով բանող ինքնաշարժներ արտադրող ամերիկեան «Թեւալ» ընկերութեան հիմնադիր Էլոն Մասքի

Թուրքիա կատարած այցելությունը, որուն ընթացքին ան նաեւ այցելած էր հանրապետութեան հիմնադիր եւ առաջին նախագահ Մուսթաֆա Քեմալ Աթաթիւրքի դամբարանը:

Ըստ «Թայմթիրք»-ի, Թուրքիա այցելած Մասք հանդիպած էր երկրի նախագահ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողանին: Կողմերը քննարկած էին «Թեւլա»-ի եւ թրքական ընկերություններու միջեւ համագործակցութեան կարելիությունները, ինչպէս նաեւ Մասքի պատկանող «Մփէյս Էքս»-ի միջոցով թրքական արբանեակներ անջրպետ հասցնելու հաւանականությունը:

Հայ դատի յանձնախումբը իր «Թուիթըր»-ի էջին վրայ այս մասին գրած է հետեւեալը. «Մասք մահացած բռնապետ Աթաթիւրքի հետ իր լուսանկարը հրապարակած է: Մասք՝ կենդանի բռնապետ Էրտողանի հետ»:

## **Նախարար Վիզէն Սարգսեանի Գլխաւորած Պատուիրակությունը Կ'այցելէ Միւսք**



Հայաստանի պաշտպանութեան նախարար Վիզէն Սարգսեանի գլխաւորած պատուիրակությունը, Պիելոռուսիոյ պաշտպանութեան նախարարին հրաւերով, 27 նոյեմբերին պաշտօնական այցելութեամբ մեկնած էր Միւսք:

28 նոյեմբերի երեկոյեան պատուիրակությունը հիւրընկալուած է Պիելոռուսիոյ զինուորական ակադեմիային մէջ : Հանդիպումին ընթացքին նախարար Վիզէն Սարգսեանին ներկայացուած է ակադեմիայի կառուցուածքը, ուսումնառութեան հոլովոյթը:

Հայկական պատուիրակությունը շրջագայած է ակադեմիային մէջ եւ ծանօթացած սաներուն համար ստեղծուած պայմաններուն: Հանդիպումին որոշում տրուած է ուսումնասիրել հայկական եւ պիելոռուսական զինուորական ուսումնական հաստատություններուն միջեւ համագործակցութեան կարելիությունները:

Հայ – պիելոռուսական զինուորական-կրթական համագործակցութեան հեռանկարները քննարկուած են նաեւ 29 նոյեմբերի առաւօտեան, նախարար Վիզէն Սարգսեանի գլխաւորած պատուիրակութեան՝ Միւսքի Սուվորովի անուան զինուորական ուսումնարան այցելութեան ընթացքին:

Պատուիրակությունը այցելած է Համաշխարհային Բ. պատերազմի Պիելոռուսիոյ պետական թանգարան, ծանօթացած ընդգրկուն ցուցադրութեան:

Այսօր՝ 30 նոյեմբերին պաշտպանութեան նախարար Վիզէն Սարգսեանի գլխաւորած պատուիրակությունը պիտի մասնակցի Հաւաքական անվտանգութեան պայմանագիրի կազմակերպութեան անդամ պետություններու արտաքին գործոց, պաշտպանութեան նախարարներու խորհուրդի եւ ազգային անվտանգութեան խորհուրդի քարտուղարներու հերթական միացեալ նիստին:

## **ՖԻՖԱ-ն Փորձեց 2018-ի Մոնտիալին Վիճակաձգութիւնը**

Վաղը՝ ուրբաթ, 1 Դեկտեմբերին, Ռուսիոյ մայրաքաղաք Մոսկուայի մէջ տեղի կ'ունենայ 2018-ի մոնտիալի վիճակաձգութիւնը:

11 քաղաքներու մէջ տեղի ունենալիք այս մոնտիալը պիտի կատարուի 14 յունիսէն 15 յուլիս:

ՖԻՖԱ-ն յատուկ տեսանիւթով մը հրապարակեց, թէ ինչպէ՛ս տեղի պիտի ունենայ Ռուսիոյ 2018-ի մոնտիալին վիճակաձգութիւնը՝ իր կատարած այդ փորձով:

Ստորեւ՝ մոնտիալին մասնակցող խումբերը.

Ա. ՉԱՄԲԻԻՂ.- Ռուսիա, Գերմանիա, Պրագիլ, Փորթուգալ, Արժանթին, Պելճիքա, Լեհաստան եւ Ֆրանսա:

Բ. ՉԱՄԲԻԻՂ.- Սպանիա, Փերու, Զուիցերիա, Անգլիա, Քոլումպիա, Խրուաթիա, Մեքսիքա եւ Ուրուկուէյ:

Գ. ՉԱՄԲԻԻՂ.- Դանիա, Շուէտ, Իսլանտա, Քոսթա Ռիքա, Թունուզ, Եգիպտոս, Սենեկալ եւ Իրան:

Դ. ՉԱՄԲԻԻՂ.- Սերպիա, Նիկերիա, Ճափոն, Մարոք, Փանամա, Հարաւային Քորէա, Սեուտական Արաբիա եւ Աւստրալիա:

## **Վրաստանի Արտաքին Գործոց Նախարարութիւնը Արձագանգած Է Թիֆլիսի Մէջ Արցախէն Լուսանկարիչներու Ցուցահանդէսի Վերաբերեալ Ազրպէյճանի Բողոքին**

Թիֆլիսի մէջ բացուած ցուցահանդէսը, որուն կը մասնակցին Արցախէն լուսանկարիչներ, անձնական նախաձեռնութիւն է, եւ ատոր կազմակերպման մասնակից չեն եղած պետական կառոյցներ: Այս մասին կը հաղորդէ «Նովոսթի-Կրուզիա»-ն՝ վկայակոչելով Վրաստանի արտաքին գործոց նախարարութիւնը:

Վրաստանի մէջ Ազրպէյճանի դեսպանատունը մտահոգութիւն յայտնած էր եւ դիմած Թիֆլիսի համապատասխան պետական կառոյցներուն՝ Արցախի Հանրապետութենէն 7 երիտասարդ լուսանկարիչի աշխատանքներու «Վերածնունդ» անունով ցուցահանդէսի բացման առնչութեամբ:

Ցուցահանդէսը բացուած է Հայ առաքելական եկեղեցւոյ Վիրահայոց թեմի «Հայարտուն» կեդրոնին մէջ եւ բաց պիտի մնայ մինչեւ 20 Դեկտեմբեր: Ձեռնարկը տեղի կ'ունենայ «Թէքէան» կեդրոնի եւ «Շուշի քաղաքի թանգարանները» կազմակերպութեան աջակցութեամբ:

«Ցուցահանդէսը անձնական նախաձեռնութիւն է, եւ ատոր կազմակերպման մասնակից չեն եղած պետական կառոյցներ», յայտնած են Վրաստանի արտաքին գործոց նախարարութենէն:

**ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ**

**Լա Հէյի Դատարանին Մէջ Վճիռի Հրապարակումէն Ետք  
Դատապարտեալը Թոյն Խմած Է**

Լա Հէյի միջազգային դատարանին մէջ նախկին Եուկոսլաւիոյ հարցով դատական նիստի ընթացքին խրուաթ գորավար Սլոպոտան Փրալիաք վերաքննիչ ատեանի վճիռին ընթերցումէն ետք թոյն խմած է:

«Մետուգա» կայքը կը հաղորդէ, որ Չորեքշաբթի օր Լա Հէյի մէջ քննուած է Փրալիաքի եւ 5 այլ պոսնիացի խրուաթներու ներկայացուցած բողոքարկումը, որով կը վիճարկուէր զինուորական յանցագործութիւններու համար 2013-ին արձակուած վճիռը: Յայտնի է, որ 4 տարի առաջ դատարանը Փրալիաքը դատապարտած էր 20 տարուան բանտարկութեան:

Կը նշուի, որ Փրալիաք թոյն խմած է վճռաբեկ ատեանին կողմէ վճիռին վերահաստատումէն ետք: Միջադէպին պատճառով դատական նիստը դադարեցուած է:

Անոր փաստաբանին համաձայն, դատապարտեալը սրուակով թոյնը խմած է ելոյթ ունենալու ընթացքին:

**Հիւսիսային Քորէայի Փորձարկած Նոր Հրթիռը Կրնայ  
Հարուածել Միացեալ Նահանգներու Ամբողջ Տարածքը**

Հիւսիսային Քորէայի իշխանութիւնները յայտարարած են «Հուասոնկ-15» միջցամաքամասային թելաուոր հրթիռի յաջող փորձարկման մասին: Այս մասին կը գրէ «Կազեթա» կայքը:

Փիոնկիանկ նշած է, որ 28 նոյեմբերին փորձարկուած հրթիռը, որ ինկած է Ճափոնի ափերուն մօտ, կրնայ հարուածել Միացեալ Նահանգներու տարածքին մէջ գտնուող որեւէ թիրախ: Բացի ատկէ, կը նշուի, որ «Հուասոնկ-15»-ը կրնայ կրել հիւլէական ծանր մարտագլխիկ:

Հիւսիսային Քորէայի կատարած փորձարկումին իբրեւ պատասխան Հարաւային Քորէան կատարեց թելաուոր հրթիռներու փորձարկում: Ատոր յաջորդեց ՄԱԿ-ի Ապահովութեան խորհուրդի յայտարարութիւնը, որուն համաձայն, հիւսիսային քորէական փորձարկումի հարցով արտակարգ նիստ պիտի գումարուի:

ԹԱՍՍ լրատու գործակալութիւնը կ'աւելցնէ, որ Հիւսիսային Քորէայի կեդրոնական պատկերասփիռի կայանին տարածած յայտարարութեան մէջ կ'ըսուի, թէ երկիրը աւարտած է հիւլէական լիարժէք ուժերու ստեղծման հոլովոյթը:

«Հիւսիսային Քորէան իրականացուցած է պատմական մեծ յառաջադրանք՝ աւարտին հասցնելով պետական հիւլէական ուժերու ստեղծումը», կ'ըսուի յայտարարութեան մէջ:

Փիռնկիանկ ընդգծած է նաև, որ «հիվանական ուժերու ստեղծումը այլ պետություններու համար սպառնալիք պիտի չներկայացնէ, այնքան ատեն որ անոնք տակաւին չեն ոտնահարած Հիւսիսային Քորէայի ազգային շահերը»:

Յայտարարութեան մէջ կ'ըսուի, որ միջցամաքամասային թեւաւոր հրթիռի փորձարկումը կատարուած է երկրի ղեկավար Քիմ Չեն Ընի անձնական հրամանով՝ ի պատասխան Միացեալ Նահանգներու կողմէ վարուող թշնամական քաղաքականութեան: Յայտնի է, որ հրթիռը անցած է 950 քիլոմէթր՝ առաւելագոյնը բարձրանալով 4475 քիլոմէթր:

Աղբիւրը կը նկատէ, որ ասիկա Փիռնկիանկի կողմէ 15 սեպտեմբերէն ի վեր առաջին հրթիռային փորձարկումն էր:

Միացեալ Նահանգներու նախագահ Տանըլտ Թրամփի Հիւսիսային Քորէայի կողմէ թեւաւոր հրթիռի հերթական արձակման մասին տեղեակ դարձած է հրթիռի թռիչքին ընթացքին:

«Որոշ ժամանակ առաջ Հիւսիսային Քորէան հրթիռ արձակած է: Միայն մէկ բան պիտի ըսեմ ձեզի՝ մենք այս բոլորին մասին հոգ պիտի ընենք: Մենք այս հարցին շուրջ երկար քննարկում կատարած ենք: Ասիկա իրավիճակ մըն է, գոր պիտի յաղթահարենք», ըսած է Թրամփ:

Փենթակոնի ղեկավար Ճեյմս Մաթիս Փիռնկիանկը մեղադրած է աշխարհի խաղաղութիւնը վտանգելու յանցանքով:

## **Թրքական Իշխանութիւնները ձերբակալման Գիր արձակած են 360 Անձերու Դէմ**

Թրքական լրատուամիջոցները կը հաղորդեն, որ թրքական իշխանութիւնները ձերբակալման գիր արձակած են 360 անձերու դէմ, որոնցմէ 334-ը զինուորականներ են: Ըստ «Ռոյթըրզ» լրատու գործակալութեան, գործողութիւնը կը կեդրոնանայ Պոլսոյ վրայ, եւ ձերբակալման ենթակայ անձերէն 343-ը զինուորականներ են:

Թրքական «Սի.Էն.Էն.Թիւրք» պատկերասփիւռի կայանը իր կարգին Չորեքշաբթի օր հաղորդեց, որ թուրք դատախազները իսլամ քարոզիչ Ֆեթհուլլա Կիլիւնի համակիրները թիրախ դարձնող գործողութեան ծիրին մէջ 360 անձերու ձերբակալման գիր արձակած են:

Թրքական գաղտնի սպասարկութիւնը հաղորդեց, որ Կիլիւնի «ցանց»-ի անդամ առնուազն 56 հազար անձեր բացայայտած է սմարթֆոններու Կիլիւնի համակիրներուն իրարու հետ հաղորդակցելու համար օգտագործած ծրագիր ներթափանցելու միջոցով:

Կիլիւն նախապէս յայտնած էր, որ Թուրքիոյ նախագահ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողան 2016-ի յեղաշրջման ձախող փորձը կը շահագործէ ինքզինք իբրեւ ազգային հերոս ներկայացնելու համար:

**WWW.TERT.AM**



## ԱՆԴՐԱԴԱՐՉ

# Լսարաններու Մշակոյթը. Նոր Ձեւաչափը

Մեր հաւաքական կեանքին մէջ բաւական ճանապարհ անցած է լսարաններ կազմակերպելու մշակոյթը: Ժողովրդային հանդիպումներ, մամլոյ տարբեր ներկայացուցիչներու կողմէ նախաձեռնուած լսարաններ, հոգեւոր սուրբգրային սերտողութիւններ, բժշկական-առողջապահական բնոյթի բացատրողական հանդիպումներ, ուսանողական եւ երիտասարդական հաւաքներ, արուեստագէտներու հանդիպումներ, քաղաքացիական խնդիրներ քննարկող խումբ կամ լրագրական դասընթացքներու հետեւողներ ու տակաւին Դիմատետրի ընկերներու ոչ վիրթուալ, այլ միատեղ հանդիպելու օրինակներ՝ կու գան շատ կարեւոր ներդրում մը ապահովելու լիբանանահայ համայնքի կազմակերպ կեանքի տարբեր ոլորտներուն վերաբերող երեւոյթներու քննարկման եւ ատով իսկ միտքերու արտադրման անհրաժեշտ միջավայր ստեղծելու կարելիութիւններու տրամադրումը ընդգծելու:



Ինքնաբերաբար շատ կարեւոր եղանակ մը ճշդուած է լիբանանահայ կեանքին մէջ եւ ասիկա աւելի քան կարեւոր է նկատելը, այդ բոլորին հետեւելով կարեւոր եզրայանգումներ կատարելը, հաւանաբար լուսարձակի տակ բերելու վերստին այն եզակի միջավայրը, ուր միտքերու արտայայտման, տեսակէտներու դրսեւորման առիթ կ'ընծայէ:

Լսարաններու այս շարքին վերջերս աւելցաւ նաեւ ՀՅԴ քարոզչական մարմինին կողմէ կազմակերպուած լսարանի նոր ձեւաչափը, որ հայկական երդիքի տակ կը հրաւիրէր լիբանանցի պետական, քաղաքական, ակադեմական, մտաւորական թէ հասարակական դէմքեր՝ միասին քննարկելու լիբանանեան, տարածաշրջանային խնդիրներ, որոնց հետ կապուած հեռանկարները ի վերջոյ սերտօրէն կ'առնչուին լիբանանահայութեան կամ ընդհանրապէս հայութեան:

Առաջինը անոնցմէ կը վերաբերէր միջինարեւելեան տարածաշրջանին մէջ քրիստոնէաներու ապագային: Պարզ է, որ ընդհանուր միտումը կտրուկ կշռոյթներ ստացած է եւ ոչ միայն այստեղ կամ միջինարեւելեան երկիրներու մէջ, այլ միջազգային հարթակներու վրայ կը խօսուի շրջանի ապաքրիստոնէացման մասին:

Խնդիրը անշուշտ ազգաբնակչութիւններու կրօնական պատկանելիութեան բնութագրումով չի բացատրուիր, մանաւանդ երբ քաղաքական տրամաբանութեամբ կը համոզուինք, որ կրօնը թէ՛ պատմութեան ընթացքին եւ թէ՛ ժամանակակից

իրադրություններու պահուն կը շահարկուի ժողովրդագրական տեղաբաշխումներ կատարելու եթէ չուզենք օգտագործել ցեղային գտումներ ըսելաձեւը: Կամ՝ կրօնի տարածման անունին տակ գերտերություններու ազդեցութեան գօտիներ ստեղծելու:

Լսարանի ընթացքին, միտքերու, մտահոգություններու եւ որոշակի առումով կանխատեսումներու արծարծումը կը շեշտէին քրիստոնէայ ազգաբնակչություններու ճակատագրակից ըլլալը: Եւ այստեղ էր նաեւ լսարանի ընդհանուր նիւթին ընտրութեան կարեւորութիւնը: Հարցը համալիբանանեան է, կը վերաբերի ո՛չ միայն Լիբանանի մէջ ապրող քրիստոնէայ համայնքներուն, այլ ամբողջ տարածաշրջանին մէջ դարերէ ի վեր կայք հաստատած քրիստոնէայ ազգաբնակչություններուն: Ուրեմն, լսարաններու այս նոր ձեւաչափին իւրայատկութիւնը համատեղելն է մեր եւ ընդհանրապէս լիբանանցի համաքաղաքացիներու ապրած դժուարությունները, տագնապները միասնական յաղթահարելու ուղիներու փնտոտութի ելակէտերը:

Քաղաքական ընդհանուր պայմաններու եւ տիրող իրավիճակի իրատեսական ներկայացումը անշուշտ կենսական են առարկայական քննարկում ապահովելու համար: Փաստերն ու երեւցած միտումները կրնան լաւատեսական չհնչել, մանաւանդ թիւերու նօսրացման փաստացի տուեալներու իրականութիւնը նկատի ունենալով: Մակայն միաժամանակ կարեւոր էր տեսանելի ճակատագրի յորձանուտին ջանձնուելու, արտահոսքին դէմ պայքարելու եւ քրիստոնէութեան ծննդավայրը չապաքրիստոնէացնելու կամքի եւ պայքարի տրամադրուածութեան դրսեւորումը: Ի վերջոյ նման լսարաններու նպատակն ալ հաւաքական կեանք դեկավարողի վճռական կեցուածքի փոխանցումն է խուճապային ալիքի մակընթացութիւնը կանխարգիլելու համար:

Մեր պարագային այս բոլորին մէջ, որքան ճակատագրակից ըլլալու իրողութիւնը առկայ է, կայ նաեւ հիմնական տարբերութիւն, որ պէտք է անպայման նկատի ունենալ. միջինարեւելեան տարածաշրջանի քրիստոնէայ ազգաբնակչությունները ի տարբերութիւն մեզի պետականագուրկ են: Իսկ այս պարագան, յատկապէս ճգնաժամի ահագնացումի պահուն կ'ենթադրէ պետութիւն եւ տեղւոյն համայնքի պատասխանատուներ համատեղ հակաճգնաժամային գործողություններ իրականացնելու առաւելութիւն:

Վերադառնանք լսարաններ կազմակերպելու անհրաժեշտութեան, կայացած մշակոյթին եւ նկատենք, որ այդ մշակոյթը համալրուած է անհրաժեշտ նոր ձեւաչափով մը:

«Ա.»

**ԼՈՒՐԵՐ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐԷՆ**

**«Մուսա Լեւան 40 Օրերը» Ցուցահանդէսի Բացում**

Հայոց ցեղասպանութեան 100-ամեակին առիթով պատրաստուած «Մուսա Լեւան 40 օրերը» վեպին վրայ հիմնուած ցուցահանդէսը առաջին անգամ ներկայացուած էր Մոնրէալի մէջ, 2015-ին, օժանդակութեամբ Քանատայի կառավարութեան ներգաղթի եւ քաղաքացիութեան նախարարութեան, ինչպէս նաեւ՝ Ֆրանսայի մէջ քանատական դեսպանութեան:

Կազմակերպութեամբ Հայոց ցեղասպանութեան 100-ամեակի Քանատայի Միացեալ մարմինին եւ «Սառա Քոռնիսկ» հիմնարկին, համագործակցութեամբ հրէական «Սառա եւ Շէյմ Նիւպրկերը» Ողջակիզման ուսուցման կեդրոնին, 1 նոյեմբեր 2017-ին Թորոնթոյի Կեդրոնական գրադարանին մէջ տեղի ունեցաւ ցուցահանդէսի բացումը՝ օտար հիւրերու բազմամարդ ներկայութեամբ: Ցուցահանդէսը տեղի ունեցաւ Ողջակիզման ուսուցման նուիրուած շաբթուան նախօրեակին, որ տեղի կ'ունենայ Թորոնթոյի մէջ, ամէն տարի նոյեմբերի առաջին շաբաթը (նոյեմբեր 2-9):

Օրուան բեմավար «Սառա Քոռնիսկ» կեդրոնի վարչական կազմի անդամ Լեւոն Սարմազեանը հրաւիրեց Հրէական ողջակիզման կեդրոնի ներկայացուցիչը, որ իր սրտին խօսքը արտասանէ Ցեղասպանութեան եւ Ողջակիզման ուսուցման շաբթուան առիթով:

Ձեռնարկին գլխաւոր հիւրն էր Թորոնթոյի քաղաքապետ Ճան Թորի, որ շեշտեց պատմական իրողութիւնները յիշելու կարեւորութիւնը եւ դաստիարակելու նոր սերունդը մարդկային իրաւանց եւ խտրականութեան դէմ՝ ապագայի ցեղասպանութիւններու եւ մարդկային իրաւունքներու խախտումներու առաջքը առնելու ոչ միայն Քանատայի, այլեւ ամբողջ աշխարհի տարածքին: Ան բարձր գնահատեց Թորոնթոյի հայ գաղութը՝ իր մարդկային գիտակցութեան համար, որ լաւապէս արտայայտած էր վերջին երկու տարիներուն ընթացքին, երբ մեծ հոգատարութեամբ ընդունած էին սուրիահայ գաղթականները: Ան բարձր գնահատեց նաեւ հայ ժողովուրդին աշխատասիրութիւնը, մարդասիրութիւնն ու վերանորոգուելու եւ վերապրելու կամքը, ինչպէս՝ 1915-ի Ցեղասպանութենէն ետք, նոյնպէս ալ՝ Սուրիոյ եւ Իրաքի պատերազմներուն ընթացքին:

Լեւոն Սարմազեանը ներկայացուց ներկաներէն ամենատարեց մուսալեռցի Քրիստափոր Գազանճեանը՝ իբրեւ ըմբոստութեան սերունդի ներկայացուցիչ, ապա բեմ հրաւիրեց Հայոց ցեղասպանութեան 100-ամեակի Օնթարիոյի յանձնախումբի ատենապետ Գրիգոր Շիթիլեանը, որ տայ իր պատգամը: Շիթիլեան հակիրճ կերպով ներկայացուց 100-ամեակի Քանատայի յանձնախումբին աշխատանքները, ապա հաստատեց, որ Մուսա Լեւան հերոսամարտը միայն մէկն է այն բազմաթիւ ծառացումներէն, զորս հայ ժողովուրդը դրսեւորեց Ցեղասպանութեան տարիներուն, ինչպէս՝ Վանի, Սվազի, Ուրֆայի, Չէլթոնի եւ Այնթապի մէջ: Ապա 100-ամեակի մարմինին անունով շնորհակալութիւն յայտնեց «Սառա եւ Շէյմ Նիւպրկերը» Ողջակիզման դաստիարակութեան կեդրոնին, որ առիթ ընծայեց «Սառա Քոռնիսկ» կեդրոնին ճամբով ծանօթացնելու Հայոց ցեղասպանութիւնը՝ «Մուսա Լեւան 40 օրեր»-ուն ընդմէջէն: Ձեռնարկի աւարտին Թորոնթոյի քաղաքապետին նուիրուեցաւ նորատիպ օրինակ մը «Անմոռուկ» մատենանէն, որ ամփոփումն է Թորոնթոյի եւ Հարաւային Օնթարիոյի Հայոց ցեղասպանութեան 100-ամեակին առիթով տեղի ունեցած ձեռնարկներուն:

Նշենք, որ ցուցահանդէսը պիտի շարունակուի ամբողջ նոյեմբեր ամսուան ընթացքին:

## ՀՅԴ 127-ամեակի Խանդավառ Տոնակատարություն՝ Միւնիխի Մէջ

Շաբաթ, 25 նոյեմբերի երեկոն վստահաբար երկար պիտի յիշուի միւնիխահայութեան կողմէ: Արդարեւ, կազմակերպութեամբ ՀՅԴ Գերմանիոյ ընտանիքին, Միւնիխի մէջ հանդիսատրապէս նշուեցաւ Դաշնակցութեան 127-ամեակը, որուն ներկայ գտնուելու համար Միւնիխ ժամանած էին նաեւ Վիեննայէն, Համպուրկէն, Ֆրանքֆորթէն եւ Գերմանիոյ այլ քաղաքներէ մեծաթիւ ազգայիններ, մանաւանդ՝ երիտասարդներ:



127-ամեակի տոնակատարութեան հանդիսավարութիւնը խնամքով եւ որակով կատարեց Մեղրիկ Սարգիսեանը: Գործադրուեցաւ գեղարուեստական փայլուն յայտագիր: ՀՄԸՄ-ի սկաուտական կազմը ազգային-հայրենասիրական-յեղափոխական երգերու փունջով մը թնդացուց հոծ ներկայութեամբ սրահը՝ ստեղծելով խանդավառ բացառիկ տրամադրութիւն ու մթնոլորտ, որ ապա շարունակուեցաւ մինչեւ առաւօտեան ժամեր, որուն ընթացքին նոյնանման հոյակապ մասնակցութիւն ունեցաւ Միւնիխի հոգեւոր հովիւ Այգիկ քիւնյ. Յովհաննիսեանը, որ իր անսպառ ձայնով ու ոգեշունչ ապրումով մեկնաբանեց արցախեան ազատամարտի նուիրուած մեր երգերը՝ արժանանալով ներկաներու անվերջանալի ծափողոյններուն:

Ամուսնով դիպուկ ու տպաւորիչ ելոյթ ունեցան Անէթ Քաֆեճեանը («Ուխտ՝ Արարատի», Անդրանիկ Օտտուկեան) եւ Յակոբ Սահակեանը («Դարերու վրէժ, Միամանթօ»):



ՀՅԴ «Միքայէլ Վարանդեան» կոմիտէի ներկայացուցիչ տոքթ. Նազարէթ Աղէկեան տուաւ իր պատգամը: Ան ընդգծեց Դաշնակցութեան՝ հայ ժողովուրդին՝ մատուցած գլխաւոր ծառայութիւնները, սփիւռքեան պայմաններուն մէջ ունեցած անգնահատելի ներդրումը եւ հաստատեց, որ ժողովուրդին ծոցէն ծնած կուսակցութիւնը պիտի շարունակէ իր անսակարկ նուիրաբերումը մեր ժողովուրդին՝ մինչեւ մեր բոլոր իրաւունքներուն ձեռքբերումը:

Օրուան բանախօսն էր Հրաչ Վարժապետեանը, որ իր խօսքին առանցքը դարձուց ներկայ ազատ ու անկախ Հայաստանը, որ հիմնաքարն է վաղուան մեր դաւանած ամբողջական հայրենիքին: Ան ըսաւ, որ Դաշնակցութիւնը բանիւ եւ գործով կը գործէ յանուն մեր պետականութեան ամրապնդման: Հայաստանի բարգաւաճումը, արհեստագիտական, տնտեսական, ճարտարարուեստական զարգացումը, ընկերային հաւասարութեան ու կենսամակարդակի բարօրութիւնը, ազգային բանակի տակաւ արդիականացումն ու հզօրացումը, հուսկ՝ հաստատութեանական ամուր որ կազմակերպ պետութեան կերտումը մեր կուսակցութեան համար հրամայական խնդիր է, աւելին, նպատակ է, ըսաւ ան՝ վստահեցնելով, որ ՀՅԴ ինչպէս ամբողջ իր 127-ամեայ պատմութեան ընթացքին, այսօր եւս կը շարունակէ գործել միայն ու միայն յանուն ազգին ու հայրենիքին:

## Յայտարարութիւն. Հայաստանի Ա. Հանրապետութեան 100-ամեակի Համագաղութային Նշում Քանատայի Մէջ

1918-ի մայիսեան վճռորոշ յաղթանակներու վաղորդայնին հռչակուած Հայաստանի անկախ հանրապետութիւնը կարճ ժամանակահատուածի մը մէջ իր բազմաթիւ իրագործումներով



անջնջելի աւանդ թողած է մեր պատմութեան մէջ ու անժամանցելի է իր պատգամը հայկեան սերունդներուն: Օրհասական պահու մը ծնունդ առնելով՝ մայիսի 28-ին վերականգնեցաւ հայոց պետականութիւնը, որ շուրջ ինն դարեր դադրած էր գոյութենէ՝ իր իսկ բնօրրան Հայկական Բարձրաւանդակին մէջ: Մեր պատմութեան վերջին ժամանակահատուածին կոթողուած այս պետականութիւնը պահեց ու տակաւին կը պահէ իր կենարար ներկայութիւնը մինչեւ այսօր:

Մէկ դար առաջ Հայոց ցեղասպանութենէն փրկուած հարիւր հազարաւոր գաղթականներով ծանրաբեռնուած եւ իր վրայ տարբեր ճակատներու վրայ պարտադրուած պատերազմներով ճնշուած՝ հայ ժողովուրդի առաջին ժողովրդավար հանրապետութիւնը կայացաւ բազում զոհողութիւններու գնով: Յաղթական Սարդարապատէն մինչեւ Ղարաքիլիսա ու Բաշ Ապարան հայ ժողովուրդի միահամուռ ծառայումը, հիմնադիր սերունդի անմնացորդ նուիրումն ու կամքը եւ, վերջապէս, հայոց նորակազմ բանակի դիւցազնական սխրանքները քարտէսի վրայ վերատեղադրեցին այն, ինչ որ մինչեւ օրս կը կոչենք ազատ ու անկախ Հայաստան:

Քանատայի մէջ գործող հայ ազգային երեք քաղաքական կուսակցութիւնները քաջ գիտակցելով, որ այսօրուան մեր անկախ հայրենիքը անվիճելի իրաւայաջորդն է 100 տարի առաջ կերտուած հանրապետութեան, որոշած են պատշաճ շուքով եւ պաշտօնական հանդիսութիւններով նշել հայոց պատմութեան այս կարեւոր յոբելեանը:

Միանալով կայանալիք պետական եւ սփիւռքեան համահայկական հանդիսութիւններու ալիքին՝ այժմէն իսկ կոչ կ'ուղղենք Քանատայի մէջ գործող տարբեր կազմակերպութիւններուն եւ միութիւններուն՝ համախմբուելու համագաղութային այս նախաձեռնութեան շուրջ՝ նշելու համար մեր լինելութեան դարձակէտը հանդիսացող սարդարապատեան խոյանքներուն եւ անոնց ծնունդ՝ Հայաստանի Հանրապետութեան եւ հայոց շարունակական պետականութեան հիմնադրման 100-ամեակը:

Հայութեան պահանջատիրական Դատին ծառայելու պատրաստ՝ կը գիտակցինք, որ հզօր հայրենիքն ու յանձնառու սփիւռքը, որպէս զիրար ամբողջացնող լրացուցիչ բաղադրիչներ,

պիտի ամրագրեն հայութեան միասնական երթը եւ ամբողջական Հայաստանի կերտումի հաւատոյ հանգանակը:

**ՄԴՀԿ ՔԱՆԱՏԱՅԻ ՇՐՋԱՆ  
ՀՅՐ ՔԱՆԱՏԱՅԻ ԿԵՂԴՈՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԷ  
ՌԱԿ ՔԱՆԱՏԱ**

**ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԷՋ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ  
100-ԱՄԵԱԿԻ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎ**

Ինչպէս հաղորդած էինք, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան նախաձեռնութեամբ յառաջիկայ տարի համահայկական համաժողովով պիտի նշուի Հայաստանի Հանրապետութեան 100-ամեակը:

100-ամեակի համաժողովի կազմակերպման յանձնախումբը իր նիստը գումարեց Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսարանի վեհարանին մէջ, 20 նոյեմբեր 2017-ին: Նիստին նախագահեց Վեհափառ Հայրապետը: Կը մասնակցէին Համաժողովի

նախապատրաստութեան յանձնախումբի անդամներ՝ Երուանդ Փամպուրեան (Լիբանան), փրոֆ. Աշոտ Մելքոնեան (Հայաստան), Շահան Գանտահարեան (Լիբանան), Կիրո Մանոյեան (Հայաստան), Խաչիկ Տէր Ղուկասեան (Արժանթին) եւ Խաչիկ Տէտէեան (Լիբանան):



Ժողովին որոշուեցան Համաժողովի ընդհանուր թեման, զեկուցումներու եւ քննարկումներու ընդհանուր ուղղութիւնները եւ հրաւիրեալներու անուանացանկը: Համաժողովին պիտի մասնակցին Հայաստանի Հանրապետութենէն, Արցախէն եւ Սփիւռքի զանազան շրջաններէն պետական դէմքեր, ակադեմականներ եւ հասարակական գործիչներ:

Վեհափառ Հայրապետին հովանաւորութեամբ եւ ներկայութեամբ տեղի ունենալիք Համաժողովը պիտի վարեն նախագահներ՝ փրոֆ. Բիչըրտ Յովհաննէսեան, փրոֆ. Աշոտ Մելքոնեան եւ Տիար Երուանդ Փամպուրեան: Քննարկման օրակարգի նիւթերը կը վերաբերին Հայաստանի Հանրապետութեան պատմաքաղաքական, պետա-իրաւական, արտաքին քաղաքականութեան, իրաւապայմանագրային ոլորտներուն, ինչպէս նաեւ խորհրդայնացման պայմաններուն եւ անկախութենէ վերանկախացում ժամանակահատուածի հայրենական եւ սփիւռքեան իրադարձութիւններուն:

Համաժողովը տեղի պիտի ունենայ 21-23 Մարտ, 2018-ին, Անթիլիասի Մայրավանքին մէջ:

ԱՅԼԱԶԱՆ

## Կիտրոնի Հիւթով Ջուրին Բարիքները



Ամէն առտու բաժակ մը գաղջ ջուրին կիտրոնի հիւթ աւելցուցէք եւ անօթի փորով խմեցէք:

Մէ. կենսանիւթերով եւ հանքայիններով հարուստ կիտրոնը եւ բաժակ մը գաղջ ջուրը ժամանակի ընթացքին՝

Պիտի բարելաւեն եւ դիրացնեն մարսողութիւնը,  
Պիտի մաքրեն միզային անցքերը թունաւոր նիւթերէն,  
Պիտի խթանեն մարմնին դիմադրականութիւնը,  
Պիտի մաքրեն մորթը եւ բարելաւեն անոր տեսքը,  
Պիտի բարելաւեն տրամադրութիւնը եւ  
կենսունակութիւն պիտի տան,  
Պիտի արագացնեն վերքերու սպիացումը,  
Պիտի մաքրեն շունչը՝ բերնին գարշահոտութիւնը չէզոքացնելով  
Պիտի օգնեն նիհարնալու,

Պիտի դարմանեն անքնութիւնը, պնդութիւնը եւ յոգնածութիւնը:

## Կաթը Քաղցկեղին Կը Նպաստէ

Նորվեկիացի գիտնականներու կողմէ կատարուած ուսումնասիրութեան մը համաձայն, ուղղակի կապ գոյութիւն ունի կաթի եւ կրծքագեղձի քաղցկեղի միջեւ: Այն կիները, որոնք օրական 3 բաժակ կաթ կը խմեն, եռապատիկ ենթակայ են կուրծքի քաղցկեղ ունենալու հաւանականութեան, բաղդատած՝ այն կիներուն, որոնք կաթ չեն խմեր:

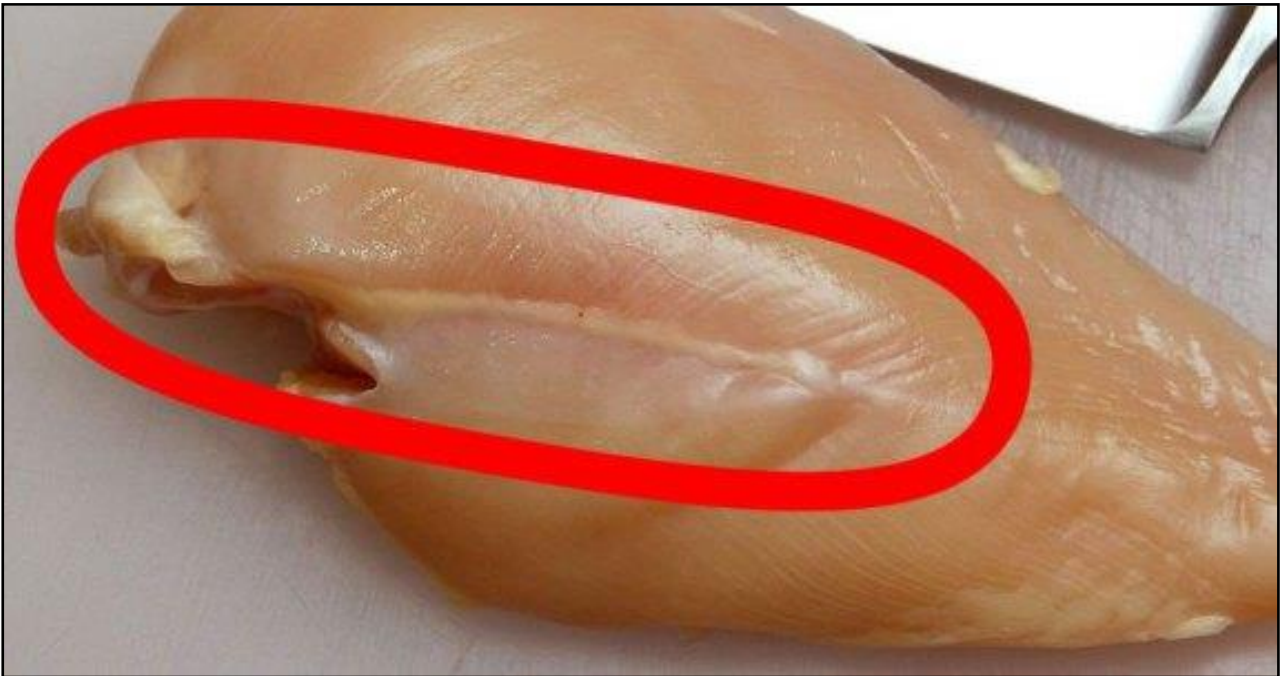


Ուսումնասիրութիւնը կատարուած է ֆինլանտացի, շուէտացի, բրիտանացի, քանատացի եւ ամերիկացի կիներու վրայ, որոնք կաթի մեծ սպառում ունին: Արդիւնքը ցոյց տուած է, որ կաթի սպառումի տոկոսը ուղղակիօրէն կապուած է կուրծքի քաղցկեղի հաւանականութեան հետ: Նոյն ուսումնասիրութեան համաձայն, կաթը կը պարունակէ հորմոններ, որոնք ունին քաղցկեղածին յատկութիւններ: Նոյնը կը վերաբերի նաեւ Տէ. կենսանիւթի յաւելումներուն. այն կիները, որոնց մօտ յայտնաբերուած է կուրծքի քաղցկեղ, կրկնակի անգամ Տէ. կենսանիւթ սպառած կիներ են:

Կաթին հետ քաղցկեղի յառաջացման կը նպաստեն այլ գործոններ, ինչպես՝ շաքարի, խմորի, միսի չափեն անելի սպառումը:

## **Հաւու Կրծքամիսի Վրայի Սպիտակ Գիծը**

Հաւու միսը բնասպիտի հրաշալի աղբիւր է, իսկ բնասպիտը կ'օգնէ մկաններու աճումին եւ զօրացման: Եփած հաւի կրծքամիսը անելի բնասպիտ կը պարունակէ եւ անելի դիւրամարս է, քան՝ հումը: իսկ միսերէն ամէնէն դիւրամարսը նապաստակի միսն է,



ապա՝ հաւու, կովու եւ խոզի միսերը: Ամէնէն դժուարամարսը ոչխարինն է:

Այնուամենայնիւ, Օքսֆորտի գիտնականներ կարելորութեամբ կ'ընդգծեն, որ հաւու կրծքամիսին վրայ սկսած են շատնալ սպիտակ գիծերը:

Գիտնականներուն համաձայն, բաղդատած՝ 1957-ին, հաւերու աճի կշռոյթը աճած է 400 առ հարիւրով, իսկ ասոր մէջ կարելոր դեր ունի յատուկ հորմոններու օգտագործումը:

Հետեւաբար գնելէ առաջ ուշադիր եղէք այդ գիծերուն:

**WWW.AZTARAR.COM**  
**WWW.AZTAGDAILY.COM**